

GAZETKA BAJKOWA

Rozwój mowy dziecka

**Kształtowanie
systemu wartości u
dzieci**

Przepisy jesienne

Atrakcje w Krakowie

**Co to znaczy być
grzecznym?**

NUMER JESIENNY

Kwartalnik Przedszkola Publicznego "Bajkowy Świat"

**Aleja 29 Listopada 191 / L.9, 10
31-241 Kraków**

Redaktor naczelny: Katarzyna Bartosik
Zastępca redaktora naczelnego i korekta: Halina Jodłowska
Zdjęcia: własne i z strony <https://pixabay.com/pl> (licencja CC)

Nauczyciele zamieszczający teksty/materiały:

Katarzyna Bartosik
Monika Gajda
Malwina Gucik
Halina Jodłowska
Agnieszka Gruszka
Małgorzata Trzcicka
Joanna Sobieraj-Kawa
Daria Kiszka

KĄCIK LOGOPEDYCZNY

Rozwój mowy dziecka

W pierwszym roku życia dziecka, rodzice martwią się przede wszystkim o jego rozwój ruchowy. W drugim roku życia wszyscy z niecierpliwością czekają na pierwsze jego słowa. Mówienie jest bowiem u człowieka czynnością instynktowną, wrodzoną, taką samą jak jedzenie czy spanie. Dla człowieka język jest podstawowym środkiem interakcji społecznych.

Nawet dzieci głuche wykonują spontaniczne znaki migowe zastępujące im mowę.

Nauka języka, podobnie jak rozwój motoryczny dziecka przebiega w sposób uporządkowany, zgodnie z określonym „harmonogramem”. Mimom, iż między różnymi językami istnieją mniejsze lub większe różnice, to zawsze dzieci uczą się mowy ojczystej wg określonego schematu: najpierw pojedyncze słowa, potem zwroty dwuwyrazowe, zdania proste i zdania złożone. Zanim usłyszymy od dziecka pierwsze słowo, najpierw od dnia urodzenia dziecka następują po sobie kolejne, bardzo ważne etapy przygotowawcze. Etapów jest kilka i są to (wg Kaczmarka):

I etap – Okres melodii – od narodzin do 12 miesiąca życia

Dziecko posługuje w komunikacji:

- krzykiem lub płaczem,
- okrzykami naturalnymi,
- głosami artykulacyjnymi, którym towarzyszą gesty wskazujące,
- tworami onomatopiecznymi, które swą postacią
- dźwiękową naśladują jakieś zjawisko.

2- 4 miesiąc życia – głuzenie czyli wydawanie specyficznych, przypadkowych zwykle gardłowych i tylnojęzykowych dźwięków. Głużą wszystkie dzieci, również głuche od urodzenia. Dźwięki wydawane w okresie głużenia mają ścisły związek z pozycją leżącą dziecka. Dźwięk przypominający czasami do złudzenia głoskę [r], głoską [r] jeszcze nie jest.

6 miesiąc życia – gaworzenie czyli świadome powtarzanie zasłyszanych z otoczenia dźwięków. Dzieci niesłyszące nie gaworzą.

Gaworzenie to bardzo istotny etap dla rozwoju mowy dziecka ponieważ przygotowuje narządy artykulacyjne do mówienia właściwego. Dziecko ćwiczy oddech, intonację, wargi, język czyli wszystko to, co potrzebne będzie do prawidłowej artykulacji głosek. Pojawienie się gaworzenia ma ścisły związek z opanowaniem przez dziecko umiejętności samodzielnego siedzenia. Podczas, gdy dziecko siedzi, jego narządy artykulacyjne i oddechowe prostują się do pozycji odpowiedniej do mówienia. Jego oczy są wyżej i w związku z tym widzą znacznie więcej. Dziecko poznaje nowe rzeczy, odgłosy, świat otaczający, a to jeszcze bardziej pobudza je do reagowania w formie wydawanych dźwięków.

II etap – Okres wyrazu – od 1 do 2 roku życia

W tym okresie dziecko rozumie dużo więcej słów, wyrażeń i zdań, ale nie jest w stanie jeszcze samodzielnie ich wypowiedzieć. Ważną rolę odgrywają w tym czasie onomatopeje, czyli wyrazy dźwiękonaśladowcze np. mu, hau-hau, miau, bum-bum itp. Wtedy również pojawiają się tak oczekiwane wyrazy, jak: mama, tata, papa, am. Dziecko początkowo upraszcza budowę słów, wymawiając pierwszą sylabę lub końcówkę wyrazu. Między 14. a 15. miesiącem życia dziecko zaczyna wymawiać coraz więcej pojedynczych wyrazów. Jest to spowodowane zarówno szybkim rozwojem ruchowym, jak i umysłowym.

III etap - Okres zdania – mowa u dziecka od 2 do 3 roku życia

Między 2 a 3 rokiem życia następuje rozkwit mowy dziecka. Dziecko zaczyna budować zdania. Początkowo są to zdania proste, złożone z dwóch, trzech wyrazów, które następnie przechodzą w dłuższe, cztero- lub pięciowyrazowe wypowiedzi. Pierwsze zdania dziecka to twierdzące, ale bardzo szybko pojawiają się także zdania pytające i rozkazujące.

KĄCIK LOGOPEDYCZNY

Rozwój mowy dziecka

Dziecko używa wielu rzeczowników, a czasowniki początkowo używane są wyłącznie w formie bezokolicznika. Trudne głoski zastępowane są głoskami łatwiejszymi. Dziecko potrafi rozpoznać błędnie wypowiedziane słowa, a także je poprawić. Świadczy to o różnicowaniu słuchowym prawidłowej i nieprawidłowej wymowy słów. Na tym etapie mowa powinna być zrozumiała zarówno dla najbliższych i dla otoczenia.

IV etap - Okres swoistej mowy dziecka – rozwój mowy dziecka od 3 do 7 roku życia

W tym okresie rozwój mowy dziecka ciągle postępuje. Słownictwo jest coraz bardziej rozbudowane, rozwija się umiejętność tworzenia zdań złożonych. U czterolatków w dalszym ciągu występują zniekształcenia, ale w nieco mniejszym stopniu. Pojawiają się neologizmy. Dziecko 3 letnie potrafi się już porozumieć z otoczeniem; jego mowa jest już w dużym stopniu ukształtowana, jednak często pojawiają się jeszcze błędy.

Rozwój mowy dziecka jest ściśle powiązany z jego rozwojem ruchowym i umysłowym. Dziecko uczy się przez naśladowanie. Obserwuje ruchy aparatu artykulacyjnego dorosłych i stara się je powtarzać chcąc uzyskać odpowiedni efekt dźwiękowy. Dlatego tak ważne jest, by do dziecka bardzo dużo mówić – i by mówiła osoba nawiązująca kontakt wzrokowy z dzieckiem, a nie lektor z ekranu telewizora – i aby mówić „normalnie”. Co to oznacza?

Oczywiście nie mówimy do 2 letniego dziecka:

„- Alicjo, proszę tutaj jest pyszny sok z hiszpańskiej mandarynki, bez konserwantów.”

Ale nie mówimy też tak:

„- Maś, wypij ten sociek, taki pyśniutki”

Nie należy również zdrabniać nazw wszystkich przedmiotów np. dziwnie zabrzmiały, gdy widząc męskie buty w rozmiarze 45, powiemy „buciki”.

Nie poprawiamy też dziecka za każdym razem, jak powie coś źle – przestanie mówić w ogóle. Jeśli 3 latek przyniesie nam „scotkę” zamiast „szczotki” – to ma do tego prawo. Jego narządy artykulacyjne – w tym przypadku głównie język – nie są jeszcze gotowe, by prawidłowo wymówić tak trudny wyraz. Poszczególne głoski pojawiają się w odpowiedniej kolejności i w określonym czasie, choć czasem może się zdarzyć, że dziecko wymawia prawidłowo głoskę [r], która powinna pojawić się jako ostatnia, a nie wymawia głosek szumiących [sz, ż, cz, dż]. Poniżej podane etapy pojawiania się głosek mogą stanowić wskazówkę dla rodziców czy już należy udać się z dzieckiem do logopedy, czy można jeszcze spokojnie poczekać dużo mówiąc i czytając dziecku.

2 rok życia - dziecko ma 1 rok 0 miesięcy – 1 rok 11 miesięcy.

Dziecko powinno:

- Wymawiać samogłoski: a, e
- Wymawiać spółgłoski: m, n, p, b, t, d, j
- Pojawiają się samogłoski: i, y, o, u
- Pojawiają się: pi, ń, ś, k, ki

Występują liczne upodobnienia, przestawki, wstawki, zastępstwa, uproszczenia grup spółgłoskowych

3 rok życia - dziecko ma 2 lata 0 miesięcy – 2 lata 11 miesięcy

Dziecko powinno:

- Wymawiać samogłoski: a, e, i, y, o, u
- Wymawiać spółgłoski: m, n, p, b, t, d, j
- Wymawiać: pi, ń, ś, k, ki
- Pojawiają się samogłoski: a, e
- Pojawiają się: w, f, ż, ć, d ż, ś, g, h, l

Dziecko zaczyna budować zdania złożone.

4 rok życia - dziecko ma 3 lata 0 miesięcy – 3 lata 11 miesięcy

Dziecko powinno

- wymawiać samogłoski ustne: a, o, u, e, y, i

KĄCIK LOGOPEDYCZNY

Rozwój mowy dziecka

- wymawiać samogłoski nosowe: a, ę
- wymawiać głoski: p, b, m, h
- wymawiać głoski: t, d, n, l, k, g, f, w
- realizować głoski szeregu ciszącego: ś, ź, ć, dź
- próbować wymawiać głoski szeregu syczącego: s, z, c, dz

Dziecko może

- substytuować (zamieniać) głoskę

[l] na [j]

[s] na [ś]

[f] na [ch]

[sz] na [ś] lub na [s]

[r] na [j] lub na [l]

[a] na [o]; [e] na [a]; [i] na [y]

- mówić niektóre słowa „po swojemu”

- skracać wyrazy lub je „przekręcać” lub / i zniekształcać

- jąkać się rozwojowo

- Wypowiedzi są dłuższe i zaczynają mieć zabarwienie emocjonalne. Pojawiają się takie słowa lub frazy jak: naprawdę!, ojej, jakie wspaniałe, to niesamowite

- Dziecko potrafi określić proste związki przyczynowo – skutkowe i relacje czasowe. Dziecko zaczyna dostrzegać różnice pomiędzy przeszłością, teraźniejszością a przyszłością.

- Potrafi odpowiadać na pytania nie tylko kto?, co? I co robi? ale również kiedy?, dlaczego?

- Rozumie większość przyimków wyrażających usytuowanie w przestrzeni: na, do, w oraz zaczyna poprawnie stosować przyimki: obok, pod, za

- Zaczyna rozumieć wyrażenia przyimkowe np. po obiedzie, po kąpiel, przed kolacją, ale rzadko pojawiają się one w jego wypowiedzi.

5 rok życia - dziecko ma 4 lata 0 miesięcy – 4 lata 11 miesięcy

Dziecko powinno

- wymawiać samogłoski ustne: a, o, u, e, y, i
- wymawiać samogłoski nosowe: a, ę
- wymawiać głoski: p, b, m, h
- wymawiać głoski: t, d, n, l, k, g, f, w
- wymawiać głoski szeregu ciszącego: ś, ź, ć, dź

- realizować poprawnie głoski szeregu syczącego: s, z, c, dz
- próbować wymawiać głoski szeregu szumiącego: sz, ż, cz, dż

Dziecko może

- substytuować (zamieniać) głoski [sz, ż, cz, dż] na [s, z, c, dz] oraz [r] na [l]

6 rok życia - dziecko ma 5 lat 0 miesięcy – 5 lat 11 miesięcy

Dziecko powinno

- wymawiać wszystkie głoski z wyjątkiem głoski [r]
- pod koniec tego okresu poprawnie realizować głoskę [r]

Dziecko może

- substytuować (zamieniać) głoskę [r] na [l]

7 rok życia - dziecko ma 6 lat 0 miesięcy – 6 lat 11 miesięcy

- Rozwój mowy zakończony

Halina Jodłowska

Bibliografia:

- Styczek I.- Logopedia, Warszawa 1983, PWN
- Demel G. - Minimum logopedyczne nauczyciela przedszkola, Warszawa 1996, WSiP
- Eliot L. – Co tam się dzieje?, Poznań 2003, Media Rodzina
- Lichota E.J. – Terapia logopedyczna, Warszawa 2015, Difin

Kształtowanie systemu wartości u dzieci

„Wychowywać – to pomagać w poszukiwaniu i odkrywaniu wartości”.

Wychowanie, to przekazywanie określonych norm i wartości, to kształtowanie umysłu i serca dziecka tak, aby stało się dobrym, szczęśliwym i mądrym człowiekiem. To, jaką osobą będzie dziecko w dorosłym życiu zależy przede wszystkim od domu rodzinnego, od najbliższego otoczenia jakim jest przedszkole, szkoła, sąsiedztwo oraz od społeczeństwa i jego kultury. Zatem wielka odpowiedzialność spoczywa na rodzicach i nauczycielach za wprowadzenie dziecka świat wartości. Tym większe jest to wyzwanie w dzisiejszym życiu, że my dorośli, sami często gubimy się w tym co jest dobre, co powinno być naszym priorytetem. Nachodzą nas także wątpliwości czy dzieci, które „nauczmy” wartości moralnych odnajdą się w coraz to bardziej brutalnej rzeczywistości. Ale kiedy zastanowimy się jak wyglądałby świat, w którym każdy robi co chce, nie licząc się drugim człowiekiem, to chyba odpowiedź jest tylko jedna – „mocny system wartości i umiejętność kierowania się w nim w życiu, to najważniejszy kapitał, w jaki powinniśmy wyposażyć dziecko”.

W przedszkolu dzieci stają się częścią społeczności. Tutaj uczą się przestrzegać ustaleń, aby w przyszłości umieć szanować, pomagać i nie krzywdzić innych. Dla dzieci ważne jest, aby wymagania, które służą za drogowskazy były jasne oraz dostosowane do wieku i etapów rozwoju dziecka. Książka Ireny Koźmińskiej i Elżbiety Olszewskiej „Z dzieckiem w świat wartości” stała się inspiracją do przeprowadzenia z dziećmi zajęć, które mają na celu przybliżyć im dwanaście uniwersalnych wartości moralnych, którymi są:

- 1. Szacunek** (grzeczność połączona z troską o uczucia i dobro drugiej osoby);
- 2. Uczciwość** (mówienie i poszanowanie prawdy, rzetelność, nieprzywłaszczanie sobie cudzej własności);
- 3. Solidarność, jedność** (pomoc ze szlachetnych pobudek);
- 4. Odpowiedzialność** (rzetelne wypełnianie swych obowiązków, dbanie o dobro i zapobieganie złu, a także gotowość do ponoszenia konsekwencji własnych wyborów i zachowań);
- 5. Odwaga** (rozumiana jako wartość moralna – podejmowanie trudnych, służących dobru decyzji oraz przeciwstawianie się złu);
- 6. Pokojowość** (unikanie przemocy; postawa człowieka, który zawsze poszukuje rozwiązań uwzględniających interesy wszystkich zainteresowanych stron oraz dobro ogólne);

Kształtowanie systemu wartości u dzieci

7. Tolerancja (traktowanie siebie i innych jako kogoś niepowtarzalnego, wartościowego, akceptowanie samego siebie i innych, poszanowanie różnic);

8. Sprawiedliwość (uczciwość w ocenianiu i sądzeniu, przestrzeganie zasady równości praw, poszanowanie prawdy oraz prawość postępowania, czyli inaczej ludzka przyzwoitość, postępowanie fair);

9. Szczęście, optymizm, humor (poczucie trwałego zadowolenia oraz wewnętrznej harmonii i spokoju, które są skutkiem życzliwości i akceptacji siebie i świata, a także wiary w jego zasadnicze dobro);

10. Przyjaźń i miłość (przyjaźń – bliski i równoprawny związek pomiędzy osobami, oparty na wzajemnej sympatii, życzliwości, szczerości, zaufaniu, gotowości do pomocy oraz czerpaniu przyjemności z przebywania razem);

11. Piękno (coś, co nas zachwyca i czyni lepszymi);

12. Mądrość (celowe przyczynianie się do dobra poprzez właściwe wybory).

Podróż ku wartościom rozpoczniemy od szacunku jako podstawy wszystkich wartości moralnych. W oparciu o bajki, opowiadania, historyjki obrazkowe, codzienne sytuacje, zabawy dramatyczne, prezentacje multimedialne zastanowimy się nad takimi składowymi szacunku jak:

- grzeczność,
- troska o uczucia innych,
- poszanowanie odmienności,
- godność,
- dotrzymywanie słowa,
- dbałość o własne dobro.

Zachęcam wszystkich rodziców do poznawania wraz z dziećmi sposobów przeżywania i doskonalenia wartości.

opracowała:
Monika Gajda

Źródło:
I. Koźmińska, E. Olszewska, Z dzieckiem w świat wartości.

KUCHCIKOWO w Bajkowym Świecie

Pysznych znane z naszych dziecięcych lat - „Ziemniaczki”. Do przygotowania tego pysznego deseru potrzebujemy:

- maślane herbatniki 200g
- masło 1 kostka
- kakao 2 łyżki
- kokos 150g
- bakalie-ulubione, do smaku
- pół szklanki mleka

Na początek będzie trochę miążdżenia. Zadaniem małego kucharza będzie wrzucenie herbatników do materiałowej, czystej ściereczki a następnie do woreczka śniadaniowego. Następnie przy pomocy rączek mocno ściskamy woreczek w różnych miejscach tak aby z herbatników powstała góra pysznych okruszków.

Między czasie mama lub tata zajmują się masłem. Należy roztopić kostkę na tyle wcześnie aby zdążyło się ostudzić. Wtedy nikomu nie grozi poparzenie gotową masą. Do herbatników dodajemy 2 czubate łyżki kakao bakalie oraz masło. Teraz zagniatanie! Wszystkie składniki łądzą na blacie stołu-lub jeśli w domu jest to „średniowieczne” urządzenie- stolnicę! Prawdziwa zabawa rozpoczęta, Nasz mały kucharz ma za zadanie ugnieść całe ciasto na lepką sprężystą masę (jeśli nie chce się kleić można dolać troszkę mleka), zachęcamy do udziału w ugniataniu. Kiedy masa „ziemniaczekowi” będzie gotowa formujemy z odrywanych kawałków ciasta słodkie, czarne kuleczki, które następnie mali mistrzowie kuchni obtoczą w białych wiórkach kokosa. Gotowe! Pycha

Dzieci , które dzieci będą wykonywały krok po kroku to nie tylko świetna kulinarna zabawa, to również trening Ich rączek. Rozwój małej motoryki jest bardzo ważny dla dzieci w wieku przedszkolnym Kiedy odbywa się on prawidłowo, paluszki oraz dłonie nabierają sprawności, dokładności, siły. Czyli jednym słowem samo dobro!

Kolejną propozycją dla dzieci jest zdrowa alternatywa dla chipsów. Jeśli zrobią je same będą dodatkową atrakcją i zachętą do zdrowego odżywiania.

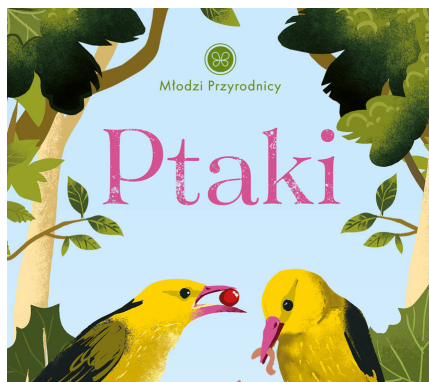
Potrzebujemy:

- Jabłka –twarda odmiana
- Cynamon
- Szatkownicę lub ostry nóż (tylko z pomocą rodzica).

Na początek zlew, korek do odpływu, dużo wody i jabłka. Każde musi zostać dokładnie umyte-to zdecydowanie zadanie dla Naszych kucharzy. Następnie w zależności od dostępności urządzeń kuchennych kroimy nożem lub szatkownicą cienkie plasterki jabłek. Teraz trening zmysłu zapachu wszak nie ma pyszniejszego zapachu niż jabłka i cynamon... dużo cynamonu! Kiedy plasterki zostaną już ułożone na pergaminie na blasze i posypane cynamonem, wg uznania dziecka, łądzą w piekarniku 95-100 st. Musimy być cierpliwi, takie suszenie może trwać nawet 3godziny. Jednak warto się poświęcić!

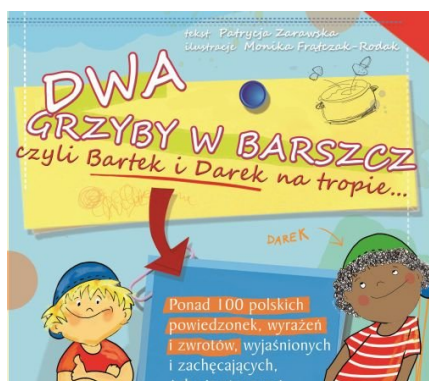
Smacznego

W ŚWIECIE KSIĄŻEK

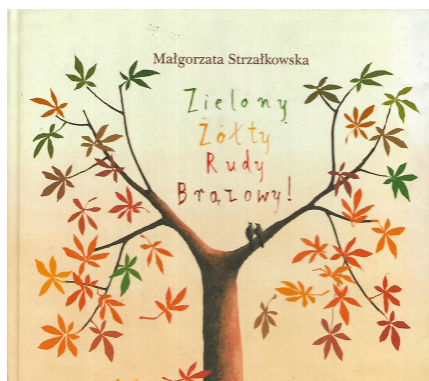
Patrycja Zarawska „Ptaki. Młodzi przyrodnicy”

Seria "Młodzi przyrodnicy" przybliży dzieciom świat przyrody, przedstawi najbardziej fascynujące fakty z życia zwierząt i roślin. Ciekawym informacjom towarzyszą piękne ilustracje, dzięki którym natura stanie się małym czytelnikom jeszcze bliższa. "Młodzi przyrodnicy" to seria do pierwszego czytania – dzięki niej dzieci będą mogli ćwiczyć tę umiejętność.

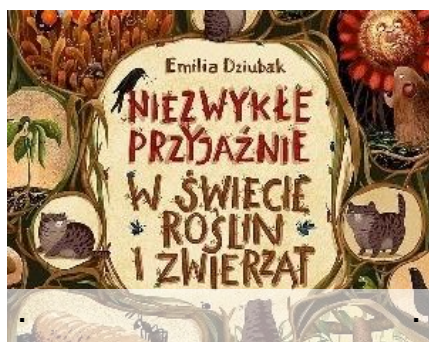
Patrycja Zarawska „Dwa grzyby w barszcz, czyli Bartek i Darek na tropie...”

Dwóch sprytnych kolegów, dwa wesołe opowiadania i ponad 100 powiedzonek, wyrażeń i zwrotów, dzięki którym nasz język polski jest bogaty i wciąż nas zadziwia. Podczas gdy Bartek i Darek – niczym mali detektywi – będą wyjaśniali tajemnicę zaginionej wyrzynarki oraz gorzkiej potrawy grzybowej, my dowiemy się między innymi, co to znaczy... "połknąć bakcyła", "powiedzieć coś prosto z mostu"

Małgorzata Strzałkowska „Zielony, żółty, rudy, brązowy!”

Wiersze dla dzieci, ilustrowane rysunkami Piotra Fąfrowicza. Opis pór roku i zmieniającej się z nimi przyrody

Emilia Dziubak „Niezwykłe przyjaźnie. W świecie roślin i zwierząt”

Kotu Homerowi brakuje prawdziwego przyjaciela... Postanawia wyruszyć w świat w jego poszukiwaniu. Najpierw musi się jednak zastanowić, co w przyjaźni jest dla niego najważniejsze. Czy opiekowanie się sobą nawzajem, czy bezinteresowność i pełne oddanie, a może wierność? W swej podróży pozna niezwykle pary: mrówki i mszyce, rybę podnawkę i rekina, sikorę i drozda, koźlarza babkę i brzozę, zawisaka powojowca i floksa oraz wiele innych stworzeń. Czy znajdzie bratnią duszę?

WYDARZENIA KULTURALNE DLA DZIECI

Muzeomania:

Data: 19.09.2020 – 13.12.2020r.

Program skierowany do kreatywnych i ciekawych świata maluchów oraz ich rodziców, którzy pragną wspierać wszechstronny rozwój swoich pociech od najmłodszych lat. Każde spotkanie koncentruje się na wybranym przedmiocie kultury materialnej – świadku minionych wieków – i pozwala dzieciom stawiać pierwsze kroki w świecie przeszłości, a zarazem lepiej rozumieć otaczającą je rzeczywistość.

Szczegóły poszczególnych warsztatów: <http://www.muzeumkrakowa.pl>

Wawelskie spotkania z historią i sztuką:

Data: 26.09.2020 – 12.12.2020

„Wawelskie spotkania z historią i sztuką” to cykl warsztatów muzealnych dla dzieci i ich opiekunów. Zapraszamy osoby, które lubią spędzać czas w sposób twórczy i aktywny. Każde spotkanie rozgrywa się wokół wybranego tematu związanego z dziejami i zabytkami Wawelu. Uczestnicy zajęć poznają dawne zwyczaje i tradycje oraz najwybitniejsze dzieła sztuki zgromadzone na zamku. Spotkania prowadzone są przez pracowników Działu Oświatowego, którzy poprzez zabawę i ciekawe opowieści pokazują świat historii i sztuki w zaskakujący, niecodzienny sposób.

Szczegóły: <http://www.wawel.krakow.pl>

Godziny dla Rodziny:

Data: 11:00 ndz. 04/10/2020

11:00 ndz. 11/10/2020

11:00 ndz. 18/10/2020

11:00 ndz. 25/10/2020

W każdą niedzielę października o godz. 11.00 zapraszamy do udziału w warsztatach na które składają się dobrze już znane: Akademia Pana Piórko, Cyrk Rodzinny, Ekozakręcenie i Inna Bajka.

Szczegóły: <https://www.sckm.krakow.pl/godziny-rodziny>

KĄCIK PRZEDSZKOLAKA

dzieci wiedzą lepiej

co to znaczy ... **BYĆ GRZECZNYM ?**

Na początku tego roku przedszkolnego, po omówieniu zasad panujących w grupach, ustaleniu wspólnie kodeksów grup, postanowiliśmy zapytać naszych przedszkolaków co to znaczy być grzecznym.

"To słuchać Pani i nie przerywać jej" Ina, grupa "Puchatki"

"To bycie miłym. Nie wolno niszczyć zabawek i słuchać Pani" Dawid, grupa "Puchatki"

"Żeby się dzielić klikami, samochodami, lalkami. I żeby słuchać Pani" Julka, grupa "Puchatki"

"Trzeba słuchać Pani i trzeba być cicho" Zuzia F., grupa "Puchatki"

"Posłuszeństwo, jak mama mówi, że to jest ostatnia bajka, to trzeba po niej wyłączyć TV" Paulinka, grupa "Puchatki"

"To pomoc drugiemu" Eryk, grupa "Puchatki"

"To zapraszanie do zabawy" Leon, grupa "Puchatki"

"Jak ktoś mówi, to ktoś inny słucha" Zosia, grupa "Puchatki"

"To pomoc innym" Amelka, grupa "Puchatki"

"Trzeba słuchać pani, mamy, taty, babci, dziadka" Kasia, grupa "Puchatki"

"To przepraszenie" Lena, grupa "Puchatki"

"Trzeba być cicho i szanować innych kiedy mówią" Karolinka, grupa "Puchatki"

"To, że się nikogo nie bije" Aleks, grupa "Smoki"

"Nie wolno bić, popychać" Patryk, grupa "Krasnoludki"

"Żeby nikt nie bił kogoś. Żeby przeprosił, jak ktoś jest smutny" Staś, grupa "Krasnoludki"

"Żeby nie bić, nie popychać i nie gryźć. Nie wolno rysować po stole" Sara, grupa "Krasnoludki"

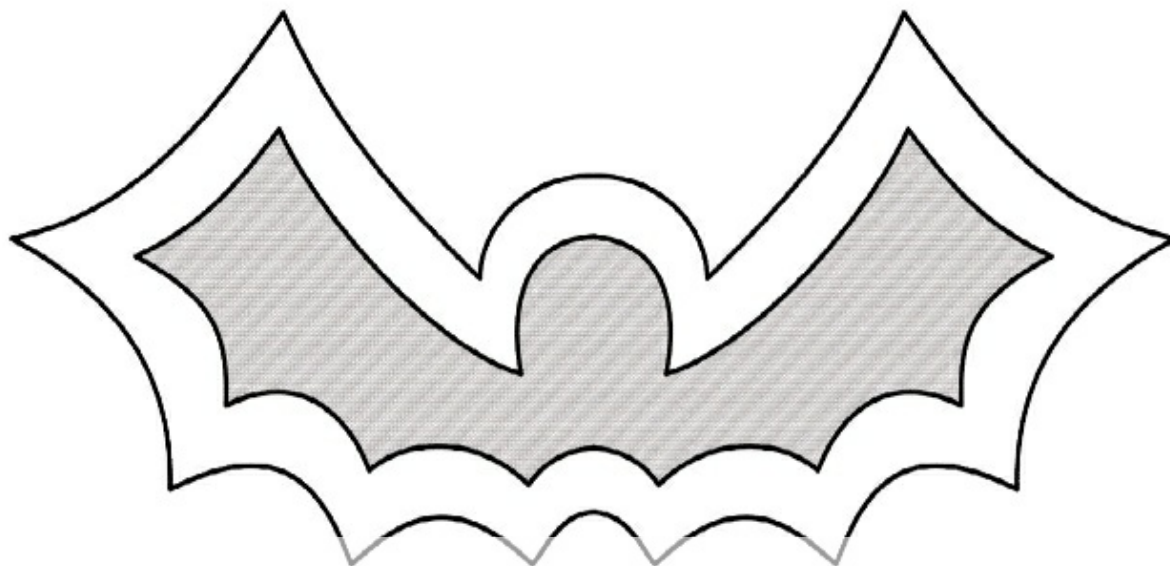
KĄCIK TEMATYCZNY HALLOWEEN

Bajka „**Dlaczego nietoperze latają tylko w nocy?**” – Bajki Indonezyjskie Janusza Krzyżowskiego

Bardzo dawno temu, kiedy Bóg stworzył świat, postanowił go wypełnić ptakami i innymi latającymi stworzeniami, aby był jeszcze piękniejszy. Ptaki wypełniły przestworza swą obecnością, śpiewem, ćwierkaniem oraz odgłosami swoich sprzeczek. Każdy z ptaków miał wybrać sobie odpowiednie dla niego jedzenie.

Małe ptaszki skromnie wybierały jako pokarm ziarenka traw i zbóż. Większe wybierały owoce leśne, różne rodzaje jagód i wiśnie, każde stosownie do swej wielkości. Kiedy przyszła kolej, aby swój pokarm wybrał nietoperz, ten postanowił chytrze wybrać jak największy owoc z lasu. Upatrzył więc sobie owoc tabigi. Był on prawie tak wielki jak melon i wyglądał bardzo pięknie. Był jednak za duży dla małego nietoperza i świadczył o jego łakomstwie.

Okazało się, że piękny owoc tabigi ma bardzo grubą skórę, a w jego wnętrzu jest tylko parę niesmacznych pestek. Śmiały się z nietoperza wszystkie ptaki, ten zaś bardzo się zawstydził swej chytryści. Do dzisiaj się wstydzi latać w dzień i opuszcza swe siedliska tylko w nocy, tak aby nie napotkać żadnego ptaka.

WITRAZ - NIETOPERZ

Zacieniowane miejsca w nietoperzu wycinamy i przyklejamy w wycięte miejsce bibułę w wybranym kolorze.

KĄCIK TEMATYCZNY HALLOWEEN

Ciasto na halloween bez pieczenia

Składniki:

- Andruty
- dżem, bita śmietana, nutella itp.
- czekolada lub gotowa polewa czekoladowa

Sposób przygotowania:

Andruty przekładamy ulubionymi masami (dżem, bita śmietana, nutella), następnie przygotowujemy kąpiel wodną do czekolady, przekładamy do „rękawa” i tworzymy na wierzchu andrutów pajęczynę. I gotowe Pająka można zrobić z orzecha laskowego, zamoczonego w czekoladzie, a jego nogi z polewy czekoladowej

Lata na starej miotle,
ma brodawki na nosie,
w ropuchę Cię przemieni,
gdy będzie nie w sosie.

CZAROWNICA

Owinięta w bandaże,
z zaświatów wróciła.
Lepiej na nią uważaj,
nie będzie raczej miła!

MUMIA

Dnie całe przesypia,
o zmroku się budzi.
Z ust sterczą mu kły,
tym się różni od ludzi.

WAMPIR

CZY WIESZ, ŻE? czyli słów kilka o jeżu

Jeż to zwierzątko niewielkich rozmiarów, pokryty włosami, które nazywamy kolcami. Czy wiesz, że...

Pierwsze jeże pojawiły się na Ziemi około 30 milionów lat temu.

Jeże zamieszkujące Europę mają długość do 35 cm, wysokość 13–17 cm a ich waga to 450–1200 g.

Ciało jeży pokrywa z wierzchu 5 do 7 tysięcy gęstych kolców.

Jeż ma 36 zębów.

Jeże prowadzą nocny tryb życia. W trakcie dnia chowają się one w swojej kryjówce. To właśnie dlatego tak trudno spotkać je podczas spacerów.

W przeciwieństwie do zwierząt takich jak mrówki czy pszczoły, jeże są samotnikami. Nie oznacza to jednak, że nie są w ogóle towarzyskie. Jest zwierzęciem towarzyskim. Potrafią się one szybko przywiązać się do człowieka pod warunkiem że ten nie robi mu krzywdy.

Jeże mimo swoich krótkich nóżek potrafią się wspinać a nawet pływać.

Jeże mają słaby wzrok, za to doskonały węch i słuch.

Drepcząc w poszukiwaniu pożywienia jeże wydają z siebie charakterystyczny chrapliwy głos, często pomrukują, kaszlą, a ścieląc gniazdo, nader głośno szeleszczą. Zdenerwowany jeż fuka i pryca, rozwścieczony lub przestraszony potrafi wydawać nawet głośne warczenie, a w bardzo niekorzystnej dla niego sytuacji wrzeszczy przeraźliwie i głośno.

Jeże zapadają w sen zimowy. Wcześniej szuka odpowiedniego do tego miejsca i zagrzebuje się w liście.

Nie zobaczysz jeża, który niesie na swoich kolcach jabłko. Jedzą one przede wszystkim owady, żuki, gąsienice, ślimaki, żaby, dżdżownice a nawet ptasie jaja i małe gryzonie. Nie oznacza to jednak, że wcale nie zjadają roślin. Spożywają one, np.: jagody, żółędzie, orzeszki buka, grzyby i opadłe, dojrzałe owoce. Nie transportują ich jednak na swoim grzbiecie.

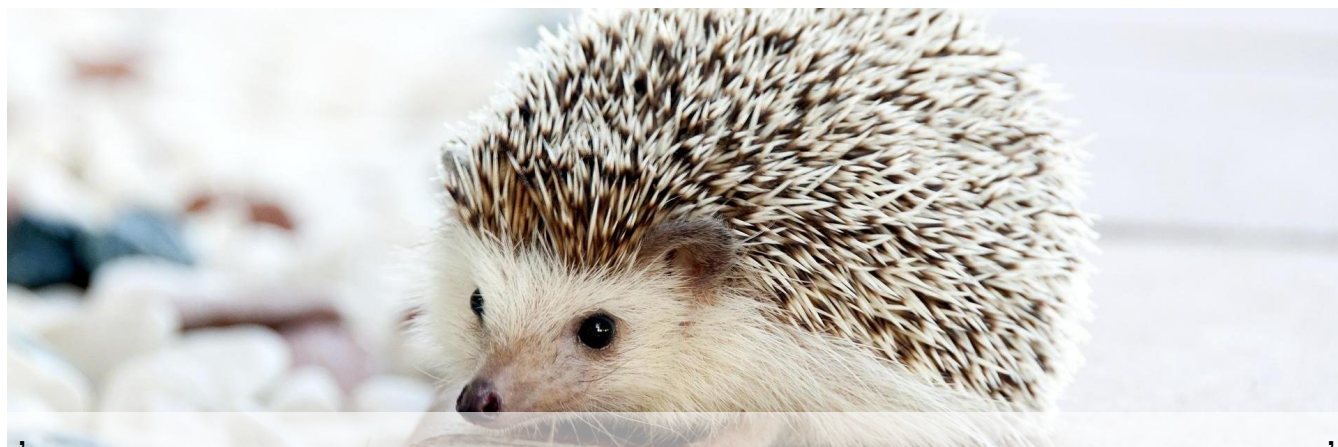
Jeże są bardzo płochliwe. To znaczy, że łatwo można je wystraszyć. W sytuacji zagrożenia zwijają się w szczelną kulkę i stroszą swoje igły.

Bibliografia:

„Kolczasty zwierz”, w: Bliżej Przedszkola, nr 9.228/2020, ISSN: 1642-8668, str. 69

„Kto zasypia a kto nie śpi”, w: Bliżej Przedszkola, nr 9.228/2020, ISSN: 1642-8668, str. 58

[online]: <https://miastodzieci.pl/czytelnia/ciekawostki-o-jezach/>

ZAGADKI JESIENNE

1) To jesiennie owoce. Jaśniejsze od kasztana Główka im nie marznie, Bo w czapeczkę ubrana.
Znajdziesz je jesienią wszędzie, Rosną na dębie, a są to.(żołędzie)

2) Ciemny ma owoc,
w skorupce z kolcami.
Można z nich ludziki robić z rodzicami. Liście ich drzewa są jak palce i dłonie, Każdy inną barwą płonie.
Zbierzesz je na spacerze, ciepło ubrany, Brązowe, kuliste, są to.(kasztany)

3) Lubi je każdy chłopak i lubi każda dziewczyna,
Korale z nich są czerwone, to właśnie jest.. (jarzębina).

4) Znajdziesz je w sadzie zielone lub czerwone. Jesienne owoce smaczne, ulubione! W bajkach nosi jest na
grzbiecie wesoły jeź, Ale naprawdę ich nie je – dobrze to już wiesz. (jabłka)

5) Żółty ma kolor, jest słodka i soczysta, Rośnie na drzewie, to sprawa oczywista.
Jest jesiennym owocem, koleżanką jabłuszka,
Na pewno już wiesz, to o czym mówię, to... (gruszka)

6) Czasem są suszone,
choć najzdrowsze są świeżutkie.
Są mniejsze od jabłka, ale nie takie malutkie!
Kolor mają fioletowy, kształt podobny do oliwki,
Jesz je chętnie, wiesz na pewno, że chodzi o... (śliwki)

7) Czasem z końcem października
robisz z niej lampiony.
Czasem zupą z niej zrobioną talerz wypełniony.
Kolor ma pomarańczowy,
jak marchewka czy brzoskwinia.
Miał Kopciuszek z niej karetę, to jest właśnie... (dynia)

8) Wygląda z daleka jak ogórek,
lecz inaczej smakuje.
Surowo jej się nie je – najpierw się gotuje.
W warzywniaku tuli dynię.
Skórkę ma zieloną, mam na myśli... (cukinię)

Wyszukaj na obrazku wszystkie parasole. Jest ich 10.

Polecenie: Pomóż dziewczynce dotrzeć do jabłonki.

